

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK SINAVI

MODÜL-5: EĞİTİMDE KAPSAYICILIK

FÖY NO: 24

5.modülün tamamını kapsar.

1. Bir öğretmen sınıfında özel gereksinimli bir çocuğun bulunma durumunu şu şekilde değerlendirmiştir: "Sınıfımda engeli olan bir öğrencinin bulunması bazı arkadaşlarımla ifadesiyle fazladan iş. Ancak zaten bizim çocukların eğitimlerini planlamak, yürütmek. Çocukların hepsinin ilgisi farklı. İhtiyacı farklı. Bazıları arabalara bayılıyor, bazıları renkli bebek resimleri çizince mutlu oluyor. Bedensel engeli olan bir çocuğun rahat oturmasını sağlayınca, etkinliklere katılabiliyor. Gözlüğüm olmasa, yolumu bulamayacak kadar gözlerim bozuk benim mesela. Ne farkım var o çocuktan."

Buna göre, bu öğretmenin hangisine vurgu yaptığı söylenebilir?

- A) Çeşitliliğe
- B) Ayrıcalığa
- C) Gizliliğe
- D) Dürüstlüğe
- E) Başarıya

2. Türkçe Öğretmeni Betül Demir Özdamarlar, sınıfındaki çocuklara etkinlikleri çeşitlendirerek sunmaktadır. Kimi öğrenciler küçük hikayeler yazarken, kimileri hikayeleri resimlemekte, kimileri hikâye okumakta, kimileri de hikâyeden kelime kutusu oluşturmakta, bazıları ise hikâyeyi seslendirmektedir.

Buna göre, Betül Öğretmenin kapsayıcı eğitimin hangi özelliğini sınıfa uyarladığı söylenebilir?

- A) Erişim sunma
- B) Destek verme
- C) Değerlendirme yapma
- D) Hedef koyma
- E) Katılım sağlama

3.Kapsayıcı eğitim ilkelerine göre yönetilen okullar genellikle günlük faaliyetlerine rehberlik eden bir dizi ilkeye dayanmaktadır. Kapsayıcı okul profilini belirleyen bu ilkeleri her okul biraz farklı çalışsa da, çoğu durumda özellikleri çok benzerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu özelliklerden biri değildir?

- A) Her tür öğrenciye erişim izni verilir.
- B) Çocukların yaşam kalitesinin sadece öğrenme düzeyinde artırılması hedeflenir.
- C) Çocuklar bir bütün olarak ele alınarak tüm gelişim alanları desteklenmeye çalışılır.
- D) Öğretmenin rol ve sorumluluklarında farklılaşmalar vardır.
- E) Çocuğu, kendi dönüşümünü gerçekleştirebilecek özerk ve yetenekli bir kişi olarak görür.

4. Betimleyici geri bildirim, öğrencilere davranışlarının bulunduğu ortama ve kişilere etkisi ile ilgili sunulan, olumlu olarak ifade edilen geri bildirimdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi betimleyici bildirim değildir?

- A) "Ayşe ile oyuncaklarını çok güzel paylaştın."
- B) "Onunla oynadığın için Can çok mutlu oldu, harikasin!"
- C) Merve'ye yardım etmen çok güzel bir davranıştı, tebrik ederim."
- D) "Çok güzel çabalıyorsun, etkinliğin neredeyse kusursuz."
- E) "Sınıfı temiz tutmak için gösterdiğin duyarlılık teşekkür hak ediyor."

5. Bir öğretmen çocuklara bir rakamı öğrettikten sonra ifade edici dil becerileri sınırlı olan bir çocuğa öğretilen rakamı "Bu kaç?" şeklinde sormak yerine onun karttan göstermesini istemekte, oyun hamurları ile o rakamı yapmasını istemektedir.

Bu parçada sözü edilen durum, kapsayıcı eğitim ortamına katılım için aşağıdaki yöntemlerden hangisini kapsamındadır?

- A) Basitleştirme
- B) Çeşitlendirme
- C) Farklılaştırma
- D) Ayrıştırma
- E) Dilimleme

6. Engeline göre kategorize ederek bir çocuğa hitap etmek ya da ondan bahsetmek yerine ismini kullanarak bahsetmek, "otistik çocuk/öğrenci" yerine "otizm spektrum bozukluğu olan çocuk/öğrenci" demek; "normal çocuk/öğrenci" yerine "tipik gelişim gösteren çocuk/öğrenci", "MRli çocuk/öğrenci" yerine "zihin yetersizliği olan çocuk/öğrenci" ifadelerini kullanmak kapsayıcı anlayışa daha uygundur.

Metinde kapsayıcı eğitimde hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Kapsayıcı dil kullanmanın
- B) Okul-aile iş birliğinin
- C) Çocukların güçlü yönlerini desteklemenin
- D) Toplumsal yaşama katılımının
- E) Akademik başarının yükseltilmesinin

7. Öğrencinin belirli bir süre içinde tamamlayacağı işi yazılı olarak belirleyen öğretmen ve öğrenci arasında yapılan bir anlaşmadır. Bu durum, öğretmenlerin müfredatı öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine veya öğrenme profiline göre farklılaştırmasına olanak tanır.

Yukarıda kapsayıcı eğitim ortamlarında içerik düzenlemesine yönelik hangi uygulamadan bahsedilmiştir?

- A) "Araştırıyorum" stratejisi uygulama
- B) Öğrenci sözleşmesi yapma
- C) Yazılı yoklama yapma
- D) Hazırbulunuşluğa yönelik mini dersler gerçekleştirme
- E) Aileler ve çocuklarla iletişim sağlama

8. Çeşitli nedenlerle öğrenilmiş çaresizlik yaşayan ve ne yaparsa yapsın olmayacağına, yapamayacağına inanan öğrenciler için yapılabilecek şeyler vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir?

- A) Kısa vadeli hedefler belirlemek
- B) Yapabildikleri için geri bildirim vermek
- C) Rol model aldığı kişilerle iletişim kurmasını sağlamak
- D) Başarabileceklerine olan inançlarını pekiştirmek
- E) Çalışma saatlerini artırmak

9. Aşağıdakilerden hangisi kapsayıcı değerlendirme ilkelerine uygun değildir?

- A) Her öğrencinin gelişim ve öğrenme özelliklerine göre ortaya koyduğu performansını ölçmeye, yeterliklerini geliştirmeye ve veri elde etmeye yöneliktir.
- B) Belirli öğrenci gruplarına yararlı olması amacıyla değerlendirmeyi değiştirmek ve çitayı düşürmek demek değildir.
- C) Öğrencilerin ve öğretmenlerin, öğrencilerin öğrenme hedeflerini karşılama konusundaki ilerlemesini anlamalarını sağlayan devam eden faaliyetlerdir.
- D) Belirli öğrenci gruplarına yararlı olması amacıyla değerlendirme yapma ya da değerlendirme ölçütlerini bir grubun lehine olacak şekilde yapılandırmak değildir.
- E) Herhangi bir öğrenci grubuna yararlı olması amacıyla olması gerekenden farklı bir değerlendirme yapmak ya da değerlendirme ölçütlerini bir grubun lehine olacak şekilde yapılandırmak değildir.

10. Kapsayıcı eğitimde değerlendirme materyali hazırlarken uyulması gereken bazı kurallar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir?

- A) Yazılılarda büyük puntolara yer verme
- B) Matematik dersinde hesap makinesi kullanmaya izin verme
- C) Olabildiğinde çok basit sorular hazırlama
- D) Seslendirilmiş metin kullanma
- E) Çizgili materyallerin çizgilerine dokunsal özellikler ekleme

11. Okul ve aile etkileşimini artırmak için yapılabilecek çalışmalardan biri okul ve aile arasında bir iş birliği oluşturmaktır. Bu yaklaşım çocukların eğitiminde ve sosyalleşmelerinde sorumlulukların ortaklaşa paylaşımı fikrini temele alır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kapsamdaki işbirlikçi çalışmalara örnek verilemez?

- A) Okuma bayramı
- B) Öğrencilere rehberlik yapma
- C) 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı töreni
- D) Veli katılımı ödev verme
- E) Veli destekli okuma yapma

12. Liderlik vasıfları kapsamında yöneticilerin temel rol ve sorumlulukları vardır. Kendi okul yönetimini değerlendirmek için bazı soruların cevaplanmaya çalışılması gerekir. Bu sorulara verilecek cevaplar, kurumun kapsayıcılık noktasında nereye geldiğini gösterir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kapsamdaki sorulardan biri değildir?

- A) Kendi okul yönetimimiz, çalıştığımız kurumu yeniden tasarlama ve buna bağlı olarak iş birliğine dayalı bir çalışma ortamı için kurum kültürünü geliştirme konusunda neler yapmaktadır?
- B) Okul yönetimi tarafından sorunların tespit edilmesi ve buna bağlı olarak okul personelinin motive edilebilmesine yönelik okul için yeni bir vizyon ve yön belirleme konusunda bir girişimde bulunmakta mıdır?
- C) Okul yönetimimiz, çocuklara hem gerekli bireysel desteklerin sağlanması hem de yüksek kalitede bir eğitim sunulmasını yönetme konusunda neler yapmaktadır?
- D) Okul yönetiminin tüm çocukların yanı sıra çocukların ebeveynlerini ve tüm paydaşları sürece dâhil etme ve onlara değer verme konusundaki uygulamaları nelerdir?
- E) Okul yönetimi öğretmenlerin performansını doğru bir şekilde değerlendirip bu durumu kendileri ile paylaşmış mıdır?

13. Okul-aile iş birliğinin önündeki engeller konusunda yapılan araştırmalar sorunların üç başlık altında kaynaklandığını ortaya koymaktadır. Bunlar eğitimciden kaynaklı, aileden kaynaklı ve iş birliği eksikliği kaynaklı sorunlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi eğitimci kaynaklı sorunlara örnek verilebilir?

- A) Ebeveyn katılımına yönelik olumsuz önyargılar
- B) Pasif bir rol benimseyerek eğitimi sadece okula bırakma
- C) Dil ve kültürel farklılıklar nedeniyle okula yönelik bilgi eksikliği
- D) Sadece sorun çıktığında okulla iletişim kurulması
- E) Destekleyici çevre ve kaynak eksikliği

14. Kapsayıcı pedagojiyi temele alan eğitim yaklaşımları, sınıf içindeki çeşitliliklerin ve farklılıkların doğru yönetilememesinden kaynaklandığı düşünülen sorunlara alternatif çözümler sunan esnek ve evrensel bakış açıları içermektedir.

Eğitim penceresinden bakıldığında tüm bu anlayışların özünde aşağıdakilerden hangisinin olması beklenemez?

- A) Öğrencilerin eğitim olanaklarından eşit biçimde yararlanmasını sağlamak
- B) Ayrım gözetmeksizin bütün öğrencilerin farklılıklarını ve ihtiyaçlarını gözetmek
- C) Üst düzey öğrenme beklentileri içermek
- D) Sadece şanslı bir azınlığa kapsayıcı eğitim vermek
- E) Farklılıkların değerli görüldüğü atmosferler yaratmak

15. Kadınların eğitim ve çalışma imkânlarından eşit olarak yararlanamaması veya rollerinin kesin kalıplar şeklinde belirlenmesi hangi tür ayrımcılığa örnek verilebilir?

- A) Etnik köken
- B) Sosyo-ekonomik
- C) Cinsiyet
- D) Dinî
- E) Özel gereksinim

16. Bir okulun kapanışı ya da programın sonlandırılışı ritüelleri sergilemede önemli zamanlardır. Bu ritüeller olmadan gerekli psikolojik kapanma gerçekleşmeyebilir.

Okul yönetimince gerçekleştirilebilecek “kapanış veya sonlandırma ritüelleri”ne aşağıdakilerden hangisi örnek verilemez?

- A) Mezuniyet törenleri
- B) Yıl sonu kermesi
- C) Sene sonu pikniği
- D) Müfredat gecesi
- E) Devir teslim merasimi

17. 2019-2030 yıllarına yönelik UNICEF tarafından hazırlanan Eğitim Strateji Belgesi'nde, öğrenme fırsatlarına eşit erişim, herkes için geliştirilmiş öğrenme ve beceriler ile acil ve hassas durumlarda çocuklar için daha iyi öğrenme ve koruma hedeflerine yönelik neler yapılabileceği ifade edilmektedir

Buna göre, belgenin;

- I. Adalet
- II. Eşitlik
- III. Kapsayıcılık

hangilerini benimsediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

18. Aşağıdakilerden hangisi kapsayıcı öğretmen yeterliliklerinden biri değildir?

- A) Yıllık planı hayata geçirmek
- B) Öğrenen çeşitliliğini önem vermek
- C) Dezavantajları bireylere karşı olumlu tutum geliştirmek
- D) Dezavantajlı öğrencileri hakkında temel bilgiye sahip olmak
- E) Olumlu destek ve sosyal motivasyon sağlamak

19. Kapsayıcı eğitim ortamında öğretmenin özdeğerlendirme yapması başarısını etkileyen önemli unsurlardandır. Bu kapsamda öğretmenlerin öz değerlendirme yapmak amacıyla veri toplaması mesleki gelişimlerini gerçekleştirmeyle mümkündür.

Aşağıdakilerden hangisi bu alanda kullanılabilecek bir yöntem olamaz?

- A) Öz değerlendirme rubrikleri
- B) Yazılı değerlendirme sınavları
- C) Günlükler
- D) Kayıt çizelgeleri
- E) Sınıfa meslektaş daveti

20. Kapsayıcı eğitimin kalitesini etkileyen paydaşlar mikro, mezo ve makro düzey olarak sınıflandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi makro düzeydeki paydaşlardan biridir?

- A) Okul kültürü
- B) Öğretmen
- C) Öğrenci
- D) Sınıf sayısı
- E) Politikalar

Bu sorular, uzman ve başöğretmenlik sınavında değerli öğretmenlerimizi destek amacıyla Metin Özdamarlar tarafından ücretsiz olarak paylaşılmıştır. Ticari olmamak şartıyla dilediğiniz gibi paylaşabilirsiniz. Bilgi paylaşıldıkça çoğalır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK SINAVI
MODÜL-5: EĞİTİMDE KAPSAYICILIK
HAZIRLIK SORULARI-
FÖY:24 CEVAP ANAHTARI

1. A
2. E
3. B
4. D
5. C
6. A
7. B
8. E
9. D
10. C
11. B
12. E
13. A
14. D
15. C
16. D
17. E
18. A
19. B
20. E

Metin Özdamarlar